

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

38. An Sacerdos possit applicare diversos fructus vnius Missae diuersis personis, & ab illis duplicata stipendia accipere? Et docetur Sacerdotem posse idem sacrificium offerre pro eo à quo accepit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

4. Sed hæc primam sententiam negativam sequentes minimè admittunt, & idè in Theſibus Theologicis publicè assertis in Collegio Romano Societatis Iesu à Marcione Sfortia Pallavicino *lib. 8. n. 173. & 174.* sic habetur: Hoc sacrificium non habet valorem satisfactorium infinitum, alioquin frustra esset pro vno, vel pluribus defunctis, multa sacrificia offerre, & posset sacerdos eodem sacrificio satisfacere, & proprio voto, & stipem offerenti, vel liceret ei idem sacrificium, quod applicat stipem offerenti, applicare sibi, & aliis. Sic ibi.

5. Verùm non potest Sacerdos, qui accepit stipem à pluribus, vnicò sacrificio cunctis satisfacere, quia asserunt Doctores secundæ sententiæ, cum duplex elemosyna pro eodem die accipi non possit, sequitur per sacrificium vnus diei duplici stipi non satisfieri; & de hoc non est dubitandum post decreta sacre Congregationis de celebrat. Missarum, quæ ego adduxi in *1. part. tr. 14. resol. 7. & 8.* Vnde eruditissimus Torreblanca in *pract. iur. lib. 2. cap. 9. n. 6.* non bene me adduxit pro contraria sententia.

Quæ hic sūt
supra Resol.
18. & 23.

RESOL. XXXVII.

An Sacerdos possit applicare diversos fructus vnus Missæ diversis personis, & ab illis duplicata stipendia accipere?

Et docetur Sacerdotem posse idem sacrificium offerre pro eo, à quo accepit elemosynam, & simul pro alio ex sola liberalitate, vel charitate, & gratitudine. Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Resol. 9.

Sup hoc cur-
sim infra in
Resol. 46. §. Ex
his, in princ.
& in Resol.
148. lege do-
ctrinam eius
§. ult. in prin-
cipio.

§. 1. **V**T verbi gratia dicendo Missam de Spiritu Sancto, vel de B. Virgine, & applicando vni illam Missam ad aliquod beneficium à Deo impetrandum; alteri verò applicando eandem Missam in satisfactionem peccatorum alicuius defuncti, vel viventis. Et affirmatiuam sententiam docet Philibertus Marchinus de *Sacram. Ordinis tract. 3. p. 2. c. 16. n. 17.* quam testatur se vidisse seruari in praxi à valde doctis & timoratis Religiosis, & sustinuisse Patrem Tafca insignem Theologum Societ. Iesu: & rationes adducit, eo quod isti duo fructus impetrationis & satisfactionis sunt separabiles, & realiter distincti. Ergo licebit Sacerdoti se obligare ad vnum, & non ad alium: ergo dum offert impetrationem pro vno, & satisfactionem pro altero, poterit duo stipendia recipere. Deinde si Sacerdos tenetur vni vtrumque effectum applicare, vel tenetur ex natura sacrificij id postulante, vel ex pacto & contractu inter ipsum, & dantem stipendium: non ex primo capite, quia illi duo fructus sunt distincti realiter, & de facto separantur, vbi Missa offertur pro vno existente in peccato mortali, cui potest Missa prodesse solum quoad impetrationem, non quoad satisfactionem. Neque tenetur ex pacto, quia neque Sacerdos intendit se obligare ad applicandos binos fructus, neque Missam petens, Sacerdotem ad vtrumque effectum obligavit, cum id non expresserit. Ergo, &c.

2. Nec valet dicere, quod qui dat stipendium pro Missa, censetur velle tam impetrationem, quam satisfactorium fructum; nam rogatus vtrumque velle, & stipendium pro vtroque est sufficiens. Ergo Sacerdos iniuste agit, si integrum fructum illi non confert. Nam respondetur ex dictis, negandum esse antecedens, quia propositum in mente retentum nihil operatur, vt clarè patet ex *1. quidquid adstringenda, de verb. oblig. ibi nisi palam verbis exprimat, &c.* Quinimò in moriuo, & sine, quem habent Missam petentes, conijcienda est illorum voluntas: finis au-

tem interdum est sanitas ægrotantis; cui applicatio satisfactionis, quæ ex Missa provenit, potius repugnat; interdum est bonus exitus rerum temporalium, vel quid simile; neque quicquam cogitant de peccatorum suorum satisfactione, imò sæpius sunt in statu peccati mortalis, dum pro aliquo temporali beneficio impetrando Missam sibi celebrari curant, & sic proinde norunt se esse fructus satisfactorij incapaces. Non ergo approbandum est, vt vniuersaliter veterum petentes Missas, integrum ex eis fructum velle, nisi aliud expriment. Et tandem in tali casu non accipiuntur bina stipendia, quasi sint preta duplici Missæ fructus, sic enim esset simonia, sed accipiuntur pro seruitute, & obligatione applicandi pro vno satisfactorium, pro altero impetrationum fructum: que quidem seruitus & obligatio cum sit duplex, & diuersis personis ob diuersos fines applicabilis, strepe vtraque pretio æstimabilis, potest vtrique duplici stipendio compensari: & hæc omnia docet Marchinus *vbi supra*, licet asserat supradictis nonnulli aduentari decreta sacre Congregationis de celebrat. Missarum, quæ si alicubi non essent non recepta, aliquis posset dicere opinionem Marchini tanquam probabilem accepti posse.

3. Sed ego puto absolutè contrariam sententiam tenendam esse, quam tuetur Nauarra de *reprob. lib. 2. cap. 2. dub. 6. num. 243.* Posse vnus de offic. *Cont. cap. 2. q. 7. num. 25.* & Bonacina de *Sacrament. disp. 4. q. 1. punct. 8. num. 15.* quia sacerdos sic faciens excedit taxam sibi debitam, & ab Episcopo præscriptam, que quidem debetur, & præscribitur non in ordine ad applicationem fructus impetrationis, vel satisfactorij, sed in ordine ad laborem, vel sustentationem ipsius sacerdotis. Ergo, &c. Adde quod, vt rectè obſeruat Grafius de celebrat. Missarum *tom. 2. conf. 3.* qui petit celebrari Missam, intendit obligare sacerdotem ad id quod est vtilius, & quantum licitè potest, & omni meliori modo. Ergo, &c.

4. Notandum est hic etiam, Marchinum *vbi supra, cap. 17.* docere etiam sacerdotem posse idem sacrificium offerre pro eo, à quo accepit elemosynam, & simul pro alio ex sola liberalitate, vel charitate & gratitudine. Et ratio est, quia sacerdoti prohibetur solum eandem Missam dicere pro multis, quibus de iustitia, ratione stipendij accepti tenetur. Non verò prohibetur offerre pro vno cui debet, ex iustitia, & simul pro alio ex sola liberalitate, vel charitate, & tante Missæ sacrificij valore infinito, tam secundum virtutem intensionem, quam extensionem, vnde æqualiter prodest multis ac paucis secundum cuiuslibet donationem, sed de hac quæstione alibi dictum est.

RESOL. XXXVIII.

An Sacerdos possit duplex stipendium pro vna Missa accipere, applicando vni partem solitam, & alteri suam partem? Ex p. 2. tr. 14. Resol. 14.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam tuetur Malfestus in *sum. tom. 1. tract. 3. cap. 15. n. 40.* Bartholomæus ab Angelis in *exam. Conf. dial. 5. §. 507.* & multos graues viros docuisse hanc sententiam, notat Hombonus de *exam. Eccl. p. 1. tract. 4. c. 13. q. 12.* quem ipse etiam probabilem vocat, & Gauantus in *comment. ad Rubr. Missarum. 1. p. 3. tit. 12. n. 29.* contrariam sententiam, quam ipse tenet, vocat probabiliorem. Ergo hæc sententia est probabilis.

2. Et illam cum aliqua limitatione docet etiam Filliucius *tom. 2. tract. 15. cap. 6. num. 151.* vbi ex Nauarra asserit sacrificantem posse partem sacrificij sibi debitam applicare iis, pro quibus tenetur. Sed quæ-

nescitur quanta sit, addit, arbitrari partem trium Missarum posse supplere vni, quae dicenda esset, & applicanda tota vni; quod seruare poterunt ij, qui cum receperint multa stipendia, non possunt omnibus satisfacere. Ratio huius opinionis haec est, quia vt obseruat Henriquez *lib. 9. c. 2. n. 7.* valor Missae specialis, qui competit sacerdoti, est eiusdem rationis cum valore medio, qui competit illi, pro quo offertur propter stipendium facticij Missae, & potest dictum valorem specialem sacerdos alteri applicare, quod etiam tenet Naldus *sum. part. 1. lib. 2. cap. 14.* Fernandez *in exam. Theol. mor. in sum. verb. Missa. n. 12.* Philiarichus *in part. 3. cap. 5. §. 2. n. 4.* Sotus *in 4. dist. 11. q. 2. art. 5. & dist. 13. q. 2. art. 1.* Nauar. *c. 25. n. 92. & 111.* Scorzia *de sacrificio Missae, lib. 1. c. 9. n. 2.* Nugnus *in 3. p. tom. 1. q. 83. art. 1. dub. 3. in fin. & alij;* licet non minus probabiliter Bonacina *de Sacr. disp. 4. q. vlt. punct. 8. num. 16.* Suarez *in 3. p. tom. 2. disp. 79. sect. 9. in fine,* & alij contrarium asserant. Sed circa praesentem questionem vide *infra in resol. 80.*

Hic & sup. in Res. 17. §. vii.

RESOL. XXXIX.

An Sacerdos valorem Missae specialem sibi debitum possit alteri applicare, & pro eo stipendium accipere? Et docetur Sacerdotem, qui tenetur dicere Missam pro sola praesentia, non posse aliud stipendium accipere pro applicatione valoris Missae. Ex p. 5. tract. 14. & Misc. 2. Ref. 45.

§. 1. DE hac questione actum est in 1. p. tract. 14. *resol. 14.* & pro parte affirmatiua adduxi aliquos Doctores, qui tamen non scripserunt post decreta Missarum edita à Sanctiss. D. Urbano VIII. Ideo nunc pro tali sententia adducam Bartholom. à S. Faustis, qui post dicta decreta ponderata, & in suo libro reposita, etiam opinionem affirmatiuam docuit; vt patet *in tract. de Euch. lib. 2. q. 158.* & clarius q. 158. vbi postquam firmasset posse Sacerdotem portionem suam alteri tribuere, statim subdit haec verba. Ex quo recte inferitur posse Sacerdotem pro vna Missa duplex stipendium accipere, vt pro vno portionem suam tribuat, & pro alio solitam partem applicet. Ita ille. Et hanc opinionem Peyrinus *de priuil. tom. 3. cap. 1. n. 25.* admittit in casu, quo in aliquo Monasterio paupere creuisset adeo Missarum numerus, vt ei satisfacere minime possent Sacerdotes ibi comorantes, nec haberent unde possent dictas Missas aliis data stipe commendare.

2. Sed hac opinio mihi displicet; nam in supradictis decretis Urbani VIII. sacra Congregatio praecipit sub obiectione diuini iudicij, vt absolute tot Missae celebrentur, quot ad rationem attributa elemosynae praescriptae fuerint. Tot Missae igitur sunt dicendae, quot sunt elemosynae, non fructus medius, & specialis applicandus? Et ita hanc sententiam in terminis dictorum decretorum Urbani VIII. docet, & mordicus tenet, Paulus Fraxinellus *de Sacerdotum obligationibus, in edit. 7. sect. 3. praenot. 2. n. 5. & segg. cui adde nouissimè Ioan. de Lugo de Sacram. Eucharist. disp. 21. sect. 2. n. 33.* & hanc sententiam docet etiam omnino videndus noster Megalius *var. resol. tom. 2. resol. 179. per totam,* vbi plures pro hac firmanda opinione rationes adducit. Et ita etiam tenet Rodriq. *in summa, tom. 2. cap. 48. n. 2.*

3. Adde quod si Faustus *loco citato q. 156.* docet, Sacerdotem, qui tenetur dicere Missam pro sola praesentia, vt asserunt, non posse aliud stipendium accipere pro applicatione valoris Missae, quia vnica Missa non meretur nisi vnicum stipendium ex dictis decretis, nescio quomodo postea teneat in casu, de quo

loquimur, posse Sacerdotem accipere pro vna Missa duplicatum stipendium, cum in vtroque casu eadem sit ratio; decreta videlicet supradicta prohibentia duplicata stipendia pro vna Missa accipere. Ad auctores verò quos pro sua firmanda sententia adducit Faustus, & ego *vbi supra,* adduxeram, respondeo, vt dictum est, scripsisse ante decreta Urbani VIII. & ideo nihil faciunt pro hac firmanda sententia. Ad illam verò doctrinam, posse scilicet Sacerdotem applicare partem sibi debitam, respondeo non esse certam, & aduersus illam praeter multos alios infurgit nouissimè Iacobus Granado *in 3. p. de Sacram. controu. 6. tr. 14. disp. 8. n. 3.* & Suarez immeritò pro se Faustus adducit; nam in calce sectionis contrariam sententiam apertissimè docet, & Miranda, qui pro se etiam Faustum adducit, in fine articuli secutus Suarez, ab opinione Faustii recedit. Dicendum est igitur non posse Sacerdotem partem sibi debitam ex opere operato in sacrificio Missae alteri applicare, ex decretis sacrae Congregationis Sacerdotibus interdicti pro applicatione dictae partis aliud stipendium accipere, vt ex verbis supra relatis patet. Et quidem qui dat stipendium pro Missa intendit & vult sibi applicare valorem medium certum, non autem incertum, & manentem sub opinione Doctorum. Adde, vt optimè obseruat Rodriq. *in sum. tom. 2. c. 48. n. 4.* & alij. [Que la limosna, y pytanza no se da por aplicar el fruto de la Missa; porque este es espiritual, y dandose por el, se cometiera simonia: sino da se como estipendio temporal, atento que el que sirve en el Altar, bien es que reciba estipendio, con que se sustenten; el qual estipendio está tassado del Obispo; y assi recibiendo mas de limosna por vna Missa, peccara el Sacerdote, y estara obligando à restitucion, pues lleua mas estipendio del que merece.] Et ita hanc sententiam ante decreta Urbani VIII. decreuerat etiam Congregatio Penitentiariae Mediolanensis an. 1617. vt patet apud Fraxinell. *vbi sup. post sect. 1.* in sumario Decisionum dictae Congregationis, vbi n. 16. sic habetur. Non potest Sacerdos Missam celebrans se ipsum speciali illo valore priuare, qui sibi celebranti debetur, illumque aliis applicare, vt duplicatam pro eodem Missae mercedem accipiat. Ita ibi.

RESOL. XL.

An Sacerdos possit applicare partem Missae sibi competentem, & pro illa stipendium accipere? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 8.

§. 1. AFFirmatiuam sententiam docet Philibert, Marchinus *de Sac. Ordin. tr. 3. p. 2. c. 16. n. 7.* nam si talis fructus est alteri applicabilis: certè afferri non potest Theologica ratio solida, cur Sacerdos pro tali obligatione applicandi huiusmodi fructum non possit aliquod distinctum stipendium accipere. Tum etiam quia omne opus bonum, non quatenus est meritorium, sed quatenus est satisfactorium est applicabile alteri ab ipso operante; imò sacram ipsam communionem solent laici pro aliis offerre: Ergo multò magis fructum Missae sibi proprium poterit celebrans aliis largiri, & absque Simoniae labe in pactum deduci. Deinde potest Sacerdos sibi ipsi applicare fructum Missae medium seu specialem, què pro aliis offerre poterit; ergo poterit etiam fructum sibi proprium applicare alteri, & consequenter duas portiones accipere. Huc vsque Philibert. Marchinus.

2. Sed ego hanc sententiam maximè post Decreta celebrationis Missarum satis reprobauit *in 3. p. tract. 14. resol. 45.* cum multis Doctoribus, quibus nunc

Sup. hoc in duabus praecedentibus Res. & in Res. seq. & in Res. 1. post seq. §. Et ideo, & infra in Resol. 46. cursum in principio, §. Ex his à fortiori.

Que hic est res. antecedens.